

piel Art, saa kan det ikke nytte, at han vil løbe bort fra det og hævde, at det har han heller ikke gjort; det er jo faktisk saaledes, at han her har været med til at bringe paa Bane noget, som vil være en principiel Fornyse, og som er af splittende Art, og derfor forekommer det mig — det er min Opfattelse af, hvad en Mands Ord betyder —, at han burde være gaaet, naar han saa, at dette Lovforslag skulde fremsættes.

Jeg hører nu, at Ministeren bebrejder mig, at jeg ikke havde det Kendskab til det radikale Ministeriums Forretningsorden, at jeg kunde indse, at Ministeren selvfølgelig maatte være vidende om, at dette Spørgsmaal vilde komme frem. Jeg beklager, at jeg ikke har tilstrækkeligt Kendskab hertil, men maa i alle Tilfælde fastholde, at det forbavser mig, at Ministeren samme Dag, som Statsministeren fremsætter dette Lovforslag, udsender en Skrivelse, hvori han tilkendegiver forskellige Autoriteter, blandt andet det teologiske Fakultet, at i en nærmere *Fremtid* vil dette Spørgsmaal komme frem. Den højtærede Kirkeminister maa undskylde mig, hvis jeg efter dette har et meget vagt Begreb om Forretningsordenen i det radikale Ministerium, og det er meget undskyldeligt, hvis jeg deraf drager den Slutning, at der har været Mangel paa Meddelelse mellem Statsministeren og Kirkeministeren. Og naar den højtærede Minister lader Statsministeren staa i dette høje Ting og sige noget, som vidner om, at Statsministeren er ganske uvidende om, at Kirkeministeren har udsendt dette Spørgsmaal til Bispernes og Fakultetets Betænkning, saa skylder den højtærede Kirkeminister efter min Mening sin Kollega den Hensynsfuldhed at underrette ham om, at her foreligger en Misforstaaelse. Det maa sikkert indrømmes, at der er ikke noget som helst, om jeg saa maa sige, beklageligt fra min Side, naar jeg ikke er inde i den mærkværdige Forretningsorden, som udmærker dette Ministerium.

Af den højtærede Kirkeministers mange Bemærkninger skal jeg fremhæve Udtalelsen om, at jeg optraadte som Pave. Det forekommer mig, at jeg aldeles ikke er optraadt som Pave. Jeg er altid optraadt i den Stilling, at jeg har ønsket, at der fra kirkelig Side skal tages Selvbestemmelse om de Ting, som vedrører Kirkens Forhold. Mig forekommer det, at det radikale Ministerium optræder som Pave; det vil med andre Ord sige, som jeg

har sagt: det er et udpræget Eksempel paa Byzantinisme, naar man fra Statens Side gennemfører en Lov, som i Virkeligheden griber ind i Kirkens indre Stilling, uden i mindste Maade at tage Hensyn til, hvad der kommer frem fra kirkelig Side, uden at have indhentet Betænkninger fra Kirkens Side og drøftet dem og lagt dem til Grund for sin Stilling til dette Spørgsmaal. Fra vor Side ønsker man, at Kirken høres, naar det drejer sig om kirkelige Anliggender, og derved forstaar man i den danske Kirke ikke det, at man i det enkelte Tilfælde skal høre den enkelte Menighed. Jeg er Kirkeministeren uhyre taknemmelig for hans skarpe Udtalelse med Hensyn til dette Spørgsmaal, som viser, at han er Tilhænger af den radikaleste Independentisme; det er netop det, vi fra vor Side har villet dæmme op imod, og derfor er det absolut nødvendigt for os at fastholde vor Stilling til dette Lovforslag. Vi tør ikke udsætte Kirken for den Risiko, der vil foreligge, saa længe vi har en Minister som den nuværende, at et Menighedsraad et enkelt Sted paa Trods af den hele Kirke skulde kunne paatvinge den en Ordning, der vil føles som Samvittighedstvang af en Mængde Mennesker. Denne Betragtning er efter min Mening i logisk Overensstemmelse med hele min Stilling: jeg kan have en Mening, men jeg vil ikke trodse en Mening igennem, som jeg ved vækker Splid og er af en saadan Art, at den føles som værende i Uoverensstemmelse med vor Kirkes Ordning.

Ligesom Ministeren i den Udtalelse fra Finanslovsforslagets første Behandling, som jeg citerede tidligere, erklærede, at naar en Lov som nærværende Forslag gennemførtes, var det hele i Orden, har han nu tilstrækkelig tydeligt erklæret, at han anser det for en Biskops Pligt at ordinere, hvis der er gennemført en saadan Ordning, og hvis Menighedsraadet indstiller den paagældende (*Kirkeministeren* [Povlsen]: Biskop Balslev er enig i dette).

Jeg kommer netop nu til Biskopperne, men kan for øvrigt straks sige, at vi i Biskoppernes Erklæringer har et stærkt Vidnesbyrd om, hvordan det gaar, naar man indhenter Erklæringer paa den Maade, som man gør fra Kirkeministerens Side, saaledes at der ikke gives de vedkommende Lejlighed til at forhandle om Sagen. Ministeren talte før om Bispekollegiet, som han spydigt erklærede viste sig at være ganske uenigt. Det er sikkert, at Bisperne har forskellige Meninger om mangt og meget, nemlig underordnede